

BLODDONORSCREENING 2008

Uge 2, 2010

I 2008 blev der i alt screenet 356.974 portioner blod og i alt undersøgt 28.719 kandidatdonorer. Kandidatdonorer er førstegangsdonorer, altså personer, der ikke tidligere har givet blod, samt tidligere donorer, der vender tilbage til donorkorpset efter flere års pause. Antal positive donorer fremgår af [tabel 1](#).

Tabel 1. Antal donorer positive for HIV, HBsAg, HCV og HTLV I/II, 2008. Førstegangsdonorer i ( )

Antal donorer:	
positive for HIV	3 (2)
positive for HBsAg	10 (10)
positive for HCV	5 (5)
positive for HTLV I/II	1 (1)

Tre donorer var positive for hiv, én kvinde og to mænd. Den ene donor havde haft over fem års donorpause og betegnes derfor som kandidatdonor. Ved efterfølgende look-back blev det vurderet, at donor ikke var smittet ved tidligere donation. De to andre donorer var førstegangsdonorer.

Smittemåden for én donor var ukendt, mens de andre to havde kendt risiko ved henholdsvis biseksuel adfærd og heteroseksuel adfærd i højendemisk område.

I alt 10 personer blev testet positive for hepatitis B, fire kvinder og seks mænd. Medianalder var 25 år (spændvidde 19-48 år). Alle personer var førstegangsdonorer, og otte personer var født i lande, hvor hepatitis B forekommer endemisk. For to personer var smittemåden ukendt.

I alt fire donorer blev testet positive for hepatitis C, tre kvinder og én mand. Medianalder var 47 år (spændvidde 45-52 år). Alle fire var førstegangsdonorer.

For tre var mulig smittemåde henholdsvis piercing, akupunktur eller tatove-ring. Den fjerde havde haft iv. stofbrug.

Alle kandidatdonorer screenes desuden for HTLV I/II (human T lymfocytotrop virus). Der blev fundet én donor positiv for HTLV I, smittemåde var ukendt.

Smitsomme donorer

Gennem de seneste 10 år er 15 donorer screenet positive for hiv, heraf tre førstegangsdonorer. Seks af donorerne var kvinder uden kendt risiko. Blandt de ni mænd havde seks kendt

risiko; fire havde haft homo/biseksuel adfærd, én havde haft sex med en prostitueret, og én havde haft sex med en kvinde fra det sydlige Afrika. I samme 10-års periode blev 132 donorer fundet positive for hepatitis B, hovedparten af disse var opvokset i højendemiske områder. I samme periode fandtes 85 donorer positive for hepatitis C. De hyppigste risikofaktorer i denne gruppe var tidligere iv. stofbrug, sex med iv. stofbruger eller tatovering/piercing.

Kommentar

Der ses sjældent smitte fra donorer i det danske donorkorps. Dette kan blandt andet tilskrives de meget strenge kriterier for såvel optagelse i donorkorpset samt ved hver blodtapning.

Alle donorer udspørges, og skriver under på ikke at have haft adfærd, som giver øget risiko for hiv eller hepatitis B og C. Forekomsten – såvel prævalens som incidens – af hiv i donorpopsulationen er da også 20-30 gange lavere end hos befolkningen som helhed. De gældende kriterier for donorvirksomhed medvirker således til en væsentlig reduktion af smittepresset fra bloddonorerne. Ikke desto mindre findes der årligt positive donorer, der viser sig at have haft risikoadfærd såsom homo- eller biseksuel adfærd, tidligere iv. stofbrug osv. Det er især påfaldende, at 12 ud af de 15 donorer, der fandtes hiv-positive i den seneste 10-års periode, var flergangsdonorer. I modsætning til kandidatdonorer, hvis første blodportion kun anvendes til test for sygdomsmarkører, kan flergangsdonorer risikere at overføre virus til recipienter af blodportioner, der er tappet i "vinduesfasen". Vinduesfasen er den periode, hvor en nysmittet med fx hiv allerede er i stand til at smitte videre, men hvor virus endnu ikke kan erkendes ved undersøgelse af blodet.

Da ingen virustestning er 100 % sikker, vil størrelsen af smittepresset i donorpopsulationen have direkte betydning for transfusionssikkerheden. For at beskytte donorsystemet og opretholde en høj grad af sikkerhed for modtagerne af donorblod, er det vigtigt at understrege, at det er en retting for alle at modtage blod, men ikke at give det.

(A.H. Christiansen, S. Cowan,
Epidemiologisk afdeling)

NY TESTMETODE TIL BLODDONORSCREENING

Fra 1. januar 2009 er alt dansk donor-blod, foruden den hidtidige serologisk baserede screening, blevet undersøgt med nukleinsyre amplifikationsteknik (NAT)-testning. Ved NAT-testning amplificeres arvematerialet i form af RNA og DNA for de tre virus: HIV, HCV og HBV. NAT-testen lukker en væsentlig del af det smitsomme vindue, der er ved en nyopstået infektion, før de serologiske tests bliver positive. Ny forskning viser, at virus i de tidlige faser af de tre infektioner er meget smitsomt. Ved at lave en sensitiv påvisning af virus i denne meget smitsomme fase, mindsker NAT-testen risikoen for blodoverført smitte med HIV, HCV og HBV.

Opgørelse af antal donorer fundet positive ved NAT-testning publiceres sammen med årsopgørelsen for bloddonorscreening 2009.

(H. Ullum, E. Dickmeiss, Klinisk Immunologisk Afdeling, Rigshospitalet)

EUROPÆISK UDDANNELSE TIL FELT-EPIDEMIOLOG

Det er igen muligt at søge optagelse på et to-årigt europæisk uddannelsesprogram for epidemiologer, EPIET (European Programme for Intervention Epidemiology Training). Uddannelsen starter i september 2010, og foregår under to års udstationering i et andet europæisk land. Under uddannelsen opnås færdighed i at udføre selvstændige opgaver i forbindelse med overvågning og kontrol af smitsomme sygdomme, udbrudsopsporing og – håndtering, anvendt forskning, kommunikation m.v. Ansøgere skal være statsborgere i EU, Island, Lichtenstein, Norge eller et EU-kandidatland, og have gode engelskkundskaber. Man forventes at have nogen arbejds erfaring inden for folkesundhed eller epidemiologi samt interesse for feltepidemiologi. Det drejer sig om "on-the-job-training", dvs. at man vil blive aflønnet under uddannelsen. Yderligere oplysninger kan fås på www.epiet.org eller ved henvendelse til Kåre Mølbak, Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Ansøgningsfrist er 7. februar 2010. (Epidemiologisk afdeling)

Individuelt anmeldelsespligtige sygdomme

Antal anmeldelser modtaget i Epidemiologisk afdeling, Statens Serum Institut. Tallene for 2010 er foreløbige.

Tabel 1	Uge 1 2010	Kum. 2010 ¹⁾	Kum. 2009 ¹⁾
AIDS	0	0	0
Anthrax	0	0	0
Botulisme	0	0	0
Creutzfeldt-Jakob	1	1	0
Difteri	0	0	0
Fåresyge	0	0	0
Gonoré	13	13	5
Hepatitis A	1	1	0
heraf smittet i udlandet	0	0	0
Hepatitis B (akut)	0	0	0
Hepatitis B (kronisk)	0	0	0
Hepatitis C (akut)	0	0	0
Hepatitis C (kronisk)	0	0	0
HIV	2	2	6
Hæmorrhagisk feber	0	0	0
Kighoste (børn < 2 år)	0	0	4
Kolera	0	0	0
Legionella pneumoni	3	3	3
heraf smittet i udlandet	0	0	0
Lepa	0	0	0
Leptospirose	0	0	0
Levnedsmiddelbåren sygdom	5	5	12
heraf smittet i udlandet	1	1	0
Meningitis, purulent			
Haemophilus influenzae	0	0	1
Listeria monocytogenes	0	0	0
Streptococcus pneumoniae	0	0	5
Anden ætiologi	0	0	0
Ukendt ætiologi	0	0	0
Under registrering	0	0	1
Meningokoksygdom	2	2	4
heraf gruppe B	0	0	1
heraf gruppe C	0	0	0
heraf uspec.+ andre	0	0	0
Mæslinger	0	0	1
Neuroborreliose	0	0	0
Ornitose	0	0	0
Pest	0	0	0
Plettyfus	0	0	0
Polio	0	0	0
Rabies	0	0	0
Røde hunde (i graviditeten)	0	0	0
Røde hunde (medfødt)	0	0	0
Shigellose	1	1	6
heraf smittet i udlandet	1	1	0
Syfilis	8	8	5
Tetanus	0	0	0
Tuberkulose	4	4	8
Tyfus/paratyfus	0	0	0
heraf smittet i udlandet	0	0	0
VTEC/HUS	2	2	1
heraf smittet i udlandet	0	0	0

¹⁾ Kumulativt antal modtaget i 2010 og i samme periode 2009

Udvalgte laboratoriepåviste infektioner

Antal prøver, isolater og/eller anmeldelser modtaget i laboratorier, Statens Serum Institut.

Tabel 2	Uge 1 2010	Kum. 2010 ²⁾	Kum. 2009 ²⁾
Bordetella pertussis (alle aldre)	1	1	4
Gonokokker	15	15	0
heraf kvinder	3	3	0
heraf mænd	12	12	0
Listeria monocytogenes	1	1	0
Mycoplasma pneumoniae			
Luftvejsprøver ³⁾ PCR	3	3	4
Serumprøver ⁴⁾ MPT	5	5	2
Streptokokker ⁵⁾			
Gruppe A streptokokker	7	7	0
Gruppe B streptokokker	2	2	0
Gruppe C streptokokker	2	2	0
Gruppe G streptokokker	15	15	0
S. pneumoniae	79	79	14
Tabel 3	Uge 52 2009	Kum. 2009 ²⁾	Kum. 2008 ²⁾
MRSA	41	790	805
Tarmpatogene bakterier ⁶⁾			
Campylobacter	2	3256	3441
S. Enteritidis	4	599	637
S. Typhimurium	7	773	1992
Andre zoon. salmonella	4	743	1015
Yersinia enterocolitica	0	225	330
Verocytotoksin-producerende E. coli	1	168	158
Enteropatoogene E. coli	1	220	215
Enterotoksigene E. coli	1	331	417

²⁾ Kumulativt antal i 2010 og i samme periode 2009

³⁾ Luftvejsprøver med positiv PCR

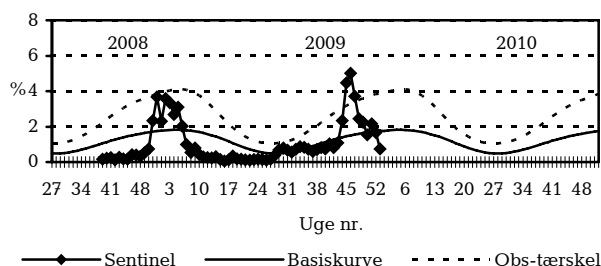
⁴⁾ Serumprøver med positiv komplementbindingstest, MPT

⁵⁾ Isoleret i blod eller spinalvæske

⁶⁾ Se også www.mave-tarm.dk

Sentinelovervågning af influenzaaktiviteten

Konsultationsprocent pr. uge, 2008/2009/2010

Sentinel: Influenzakonsultationer i procent af det samlede antal konsultationer

Basiskurve: Forventet andel influenzakonsultationer under ikke-epidemi

Obs-tærskel: Mulig, begyndende epidemi

Supplerende information: Influenza-Nyt, www.ssi.dk